

for denne „Stand“, hvor interessant da at erfare, hvor mange af dette „simple“, men for Menneskenes legemlige og aandelige Vel saa nødvendige Arbejdes Udøvere der vel meldte sig i Foreningen i Fruens Bøge! Ikke mindre interessant at erfare, hvad disse eneste udelukkede — dog med Undtagelse af *Hunde*, ti disse maa ej heller medtages ved Sammenkomsterne — jeg mener altsaa, hvad de mælende blandt de udelukkede tænker, tror, siger og „lover“ — saadan indvendigt — naar de i Aviserne læser de meget fremhævede Kundgørelser.

Jeg skulde tage meget feji, om der ikke i disse unge Kvinders Sjæle lægges mangt et Hadets Frø ved slig Fremfærd eller, hvad der ogsaa ligger nær, om der ikke bliver givet mangt et helligt Løfte, omtrent saaledes: „Min Datter skal ikke blive Tjenestepige, skal jeg end lide nok saa meget for at faa hende frem!“

Foreningen i Fruens Bøge har ikke hele Fortjenesten af at bidrage til de utilfredses Forøgelse eller til at skabe et yderligere Aandsproletariat eller til at forøge Klagerne over Mangel paa Udførere af det grove kvindelige Arbejde ved at nedsætte den, der udretter dette; nej, det Ansvar deler den med mange, men det skal ikkun her siges: *Hver Gang Foreningen i Fruens Bøge averterer: „Kvindelige Personer i underordnet tjenende Stilling tilstedes ikke Adgang til Foreningens Sammenkomster“, da har den lagt en knastør Brændepind til den Gryde, der er i Kog Verden over.*

Jeg behøver vel ikke at nævne dens Navn!

Odense, 28. Maj 1892.

E. V.

En ny Bog.

Som Nr. 1 af „Smaaskrifter, udgivne af Dansk Kvindesamfund,“ har Højesterets-sagfører *Svend Høgsbro* forfattet: „*Kvinden og Ægteskabet* efter gældende dansk Ret“, en lille, men nyttig Haandbog paa ikkun 19 Sider. Forfatterens Kyndighed i dette Emne er saa anerkendt, at man uden Tvivl trygt kan stole paa ham, naar han vejleder En om Hustruens Stilling under Ægteskabet (det særlige og det fælles Omraade samt om Ægtepagter), naar han besvarer Spørgsmaalet om, hvilke Grunde der berettiger Hustruen til at faa Ægteskabet opløst, naar han skildrer Hustruens Stilling ved Ægteskabets Opløsning, og endelig hendes Stilling efter denne. Lystelig er hendes Stilling ikke altid.

Kun, hvor Forf. en enkelt Gang kommer lidt udenfor den egenlige Kvindesagsret, vil man kunne gribe ham i en Fejltagelse. Han har saaledes Uret, naar han mener, at „en udenlandsk Kvinde, der gifter sig med en Mand, som har dansk Indfødsret, faar derved samme Indfødsret som han.“ Herom havde der længe været Tvivl blandt de rets-kyndige, da Justitsminister *Nellemann*, dertil foranlediget af undertegnede, den 14. Februar 1876 udtalte sig i Folketinget om — som han sagde — „det særdeles vigtige Spørgsmaal, om en udenlandsk Kvinde bliver dansk indfødt ved at gifte sig med en Dansk eller ikke.“ „Tidligere,“ sagde han, „har det været almindelig antaget, at hun i saa Tilfælde blev dansk indfødt, men i den senere Tid er det modsatte blevet almindeligst an-

taget.“ Til Dels blev Spørgsmaalet afgjort ved Loven af 23. April 1881, da Indfødsret meddeltes til *Enken* efter en dansk Indfødt; havde hendes Ægteskab medført Indfødsretten, vilde hun neppe kunne have mistet den ved Mandens Død. Fuldstændig blev Tvivlen hævet, da en *gift* Kvinde første Gang søgte om dansk Indfødsret og fik den meddelt ved Loven af 1. Februar 1884. I denne Anledning fremhævede Folketingets Flertal i sin Betænkning, den 18. Januar 1884, at i Følge Grundlovens § 51 „ingen Udlænding kan erholde Indfødsret uden ved Lov,“ og derved udelukkes aabenbart Indfødsrets Opnaaelse ad anden Vej end Lovens.

Men hvad kommer det Kvindesagen ved?

I høj Grad! Skal Loven stille Mand og Kvinde lige, maa et af to være gældende. **Enten** maa Ægteskabets Stiftelse intet ændre med Hensyn til Ægtefællers Indfødsret, **eller** ogsaa maa *lige* saa vel en udenlandsk Mand, der gifter sig med en dansk, her bosiddende Kvinde, faa samme Indfødsret som hun — hvilket ingen nogensinde har tænkt sig — som en udenlandsk Kvinde maa faa Mandens Indfødsret, naar hun gifter sig her (hvilket Hr. Høgsbro endnu mener). Dette Tilfælde er af samme Slags som, naar Ægteskabet lader den Kvinde, der gifter sig, miste Raadigheden over sin Formue. Det er samme Vise, vi kender saa godt fra andre Omraader: den gifte Kvinde retter sig i alle Henseender efter Manden, men aldrig omvendt den gifte Mand efter Hustruen. Imidlertid har Lovgivningsmagten hævdet gift Kvindes Selvstændighed med Hensyn til Indfødsretten.

Fredrik Bajer.

For Husholdningen.

Under denne Rubrik vil vi af og til bringe smaa Recepter til en og anden billig og velsmagende Ret, som uden Omstændighed eller Bekostning kan laves af enhver, selv den, der ellers ikke er indviet i Kogekunstens Hemmeligheder. Ofte kan en Ube-tydelighed være af stor Værdi i denne Retning og kan krydre et Maaltid, naar kun man véd Besked med Tillavningen. Vi haaber derfor, at „Hvad vi vil“s Læsere vil være os taknemlige herfor.

Kartoffelsalat.

Kolde kogte Kartoffler skæres i Skiver. En lille Klat Smør sættes over Ilden i en Gryde, naar det er smeltet, koges et smaat-skaaret Løg mørt i dette, der kan tilsættes lidt Vand, for at det ikke skal blive brunt, derefter holdes Kartofflerne i og omrøres godt. Medens det endnu staar over Ilden, tilsættes Salt, Eddike, Peber og en ubetydelig Smule Sukker efter Smag. Denne Salat er meget forfriskende og smager godt saa vel til Smørrebrød som til koldt Kød og nydes til Frokost eller Aften.

En Spaadom.

(Sluttet.)

Da Folkene saa deres Herre, havde de trukket sig lidt tilbage. Han gik lige hen

til Russeren og gav ham sin Haand, idet han sagde: „Kan de spaa mig?“

Det var et underligt Blik, Manden med det mongolske Ansigt og de smaa listige Øjne kastede paa Fabrikherren, da han tog hans Haand, som vilde han snarere læse i Ansigtets Linier end i Haandens. „Fabriken vil brænde“, sagde han et Øjeblik efter.

Med et Ryk rev Herren sin Haand til sig; „den vil brænde om et Par Maaneder,“ sagde den anden med et gennemtrængende Blik, der næsten virkede hypnotiserende.

Ved de omkringstaaendes Mumlen blev Fortryllens endelige hævet. „Det var da noget forbandet Sludder!“ udbrød Fabrikherren. „Den Slags Spaadom skal jeg dog ikke have mere af.“ Og han vendte sig bort og forlod Stuen.

Men denne Spaadom bredte sig gennem Salene; den sneg sig som en smitsom Sot rundt til alle og lagde sig tungt som Døds-kulden over de glade Sind.

Den eneste, der var fornøjet paa samme Tid, som han var forfærdet, det var den Mand, hvem Spaadommen gjaldt. Denne Russer havde læst i hans inderste Sjæl. En Ildebrand var det eneste, der kunde redde ham. Assurance-summen var 170,000 Kr., og brændte først Fabriken ned, saa vilde han paany lade den opføre i langt mindre Maalestok; de store Driftsomkostninger kunde Produktionen ikke betale. Nu havde han fundet sin Mand.

„Naa, Folk, nu skal vi være muntre“, sagde han, da han mærkede den Misstemning, der havde sneget sig ind. „Dans og drik, og mor Jer, saa længe I kan!“

Og fra den samme Stund var han en af de muntreste.

* * *

Efter det Julegilde paa Næsset var Uroen dog bleven siddende hos de fleste.

De huede ikke, at Russeren adskillige Gange blev kaldt op til Herren paa hans Kontor om Aftenen, naar Arbejdet var sluttet, og endnu mindre huede de, at det skulde være hemmeligt, noget, der dog var umulig paa et Sted hvor Tyendet og Arbejderboligerne stod i saa nær Forbindelse med hverandre. Der sagdes, at Russeren spaaede Herren, og at han til Gengæld fik saa megen Vin, han vilde drikke, og Penge oven i Købet. En Kendsgerning var det, at Russeren sjælden var ædru, og at han var mere menneskesky end nogen Sinde.

Overalt var Stemningen trykket, dertil kom, at det var smaat med Arbejdet nu efter Jul, og det var som gik der et befriende Pust gennem hele den lille Koloni, da det rygtedes den 10de Februar om Morgen, at Russeren pludselig var forsvunden.

Denne Bestillingsseddel udklippes, paa-eg nes og tilstilles det nærmeste Poststed.

Se næste Side.